

komme ind paa, saa at der er en Mulighed for, at Priserne falder. At det skulde være tilstrækkeligt til at begrunde en kortere Opsigelsesfrist for Lejeren end for Ejeren, mener jeg dog er noget tvivlsomt. Den samme Frist for begge maa efter den almindelige Grundsætning om Lighed for Loven efter min Mening være rimelig.

Det ærede Medlem fra Fredensborg var i Modsætning til mig glad over, at Staten eventuelt kunde komme til at overtage en hel Mængde Fæstegods rundt omkring i Ländet, fordi Staten saa havde noget at give af til Oprettelse af Husmandsbrug. Nu maa jeg gøre det ærede Medlem opmærksom paa, at baade mit Parti og i særlig Grad jeg personlig er stærkt interesseret i Oprettelsen af de flest mulige selvstændige Jordbrug, hvad enten de bliver Husmandsbrug eller mindre Gaardbrug. Det er naturligt, for skal jeg karakterisere det konservative Folkeparti ud fra et socialt Synspunkt, maa jeg sige, at det er et Mellemstandsparti, følgelig kan det kun med Interesse se paa, at den Klasse, hvortil det hører, bliver udvidet og eventuelt styrket ved Mellemstandsfolk af den Art, som der her er Tale om. Men overfor Spørgsmaalet om Oprettelse af Stats-husmandsbrug og i det hele af Smaaejendomme mener jeg, at man har Grund til at tage Tiden noget i Betragtning. Uden Tvivl vil man efter denne Krig, maaske i et Par Aar eller saa, faa en Opgangsperiode for Landbruget, men om denne vil holde sig derefter, anser jeg for meget tvivlsomt. Men eet maa alle, der er interesserede i Udstykning, aldrig glemme, at Udstykningen, for at være rentabel, maa staa i et vist Forhold til Folketætheden og til Velstilletheden hos den Befolkning, som omgiver de smaa Brug. Dette bliver tydeligt, naar vi undersøger Forholdene i et Land, som er stærkt udstykket.

Lad mig tage et Land som Belgien før Krigen, der vistnok var det stærkest udstykkede Land i Europa. Vi finder der en Befolkningstæthed af saadant noget som lidt over 250 Beboere pr. Kvadratkilometer mod kun 70,7 hos os, tror jeg, det er. Befolkningens Fordeling mellem Landbruget og Byerhverv opgøres saaledes, at der i Belgien var 19 pCt. Landbrugere og 81 pCt. Ikke-Landbrugere, medens de tilsvarende Tal hos os er 33,9 pCt. Landbrugere og 66,1 tilhørende Byerhvervene. Vil man omsætte disse Tal i Ord, betyder det, at den lille Parcel, for at kunne betale sig, maa være omgivet af en tæt og købedygtig Befolk-

ning. Hvis Udstykningen ikke følges af at bestemt Forhold med Hensyn til Befolkningstæthed og Købedygtighed, betaler de smaa Brug sig ikke. Det mener jeg, at alle, der er interesserede i Oprettelsen af Smaabrug, hvad jeg personlig er i høj Grad, maa tage i Betragtning. Efter Krigen vil der rimeligvis komme en Tid, hvor Landbruget vil faa meget haarde Vilkaar. Der vil muligvis komme et Tilbageslag fra en mere intensiv til en mere ekstensiv Drift, og i saa Fald vil de smaa Brug faa endnu haardere Vilkaar end de større. Ogsaa af den Grund vil jeg anse en Lovgivning, der medførte, at Staten kom i Besiddelse af en hel Mængde spredt Jord rundt omkring i Ländet i Form af Smaabrug, for i alt Fald at være en Risiko.

Marott: Efter det ærede Medlems vidtsvævende Foredrag kunde det maaske være rart, at vi igen kom lidt ned paa Jorden, og det saa meget mere som det netop er Jorden, vi her taler om. Jeg fremhævede før, at Socialdemokratiets Standpunkt til denne Sag havde vundet Sympati ud over vor egen Kreds. Det har vundet Tilslutning hos alle dem, der har Forstaaelsen af, at naar vi løser Fæsteforholdet og gør Jorden til fri Ejendom, giver vi den i alt Fald ud i den frie Spekulation, og der er adskillige af dem, der ønsker Fæsteforholdet opløst, som kun gør det for derved at faa Lejlighed til at sælge deres Gaarde og tjene en god Overpris. Det er derfor naturligt, at ogsaa mange andre end Socialdemokratiet har Sympati for vort Forslag fra denne Sags tidligere Behandling. Nu har vi hørt, at selv Landbrugsministeren udtalte sin Sympati for vore Ideer, idet han sagde, at han var meget villig til at søge at komme frem ad den Vej. Jeg vil da sige: Lad os benytte Lejligheden og se, om vi ikke kan komme frem ad den af os foreslaede Vej. Jeg staar her med et fuldt færdigt Forslag paa 10 Paragraffer, hvor Socialdemokratiets Standpunkt nærmere er udformet. Det har været forelagt i Udvalget, men man kunde selvfølgelig ikke slutte sig dertil den Gang. Naar vi nu imidlertid har hørt den højtærede Minister her i Tinget sige, at det i Virkeligheden ogsaa var hans Mening, har vi hans Tilslutning og vel hele Regeringens, og lad os saa faa en Ende paa denne Sag, lad os hugge igennem alle disse mange Talemaader og se at faa gennemført den efter min Mening bedste Ord-